

Teksten: Ezechiël 33, 7-9; Matteus 18, 15-20

De lezingen van vandaag gaan over de vraag hoe te leven, samen te leven onder moeilijke omstandigheden. Leven in een vreemd land, steeds de dreiging de weg kwijt te raken, letterlijk en figuurlijk; op welke leiders kunnen we vertrouwen. En hoe ziet de toekomst eruit zoals God die bedoeld heeft? Hoe leven we samen in een nieuwe gemeenschap? Hoe gaan we om met mensen die de fout in gaan? Kunnen we vergeven? En hoever gaat ons vergeven?

Ezechiël is, één van de grote profeten, een tijdgenoot van Jesaja. Hij was de zoon van een Hebreeuwse priester; hij hoorde bij de eerste groep die door Nebukadnezar in 597 vC uit Jeruzalem naar Babylon werd gevoerd. In Mesopotamië, Babylon, trad hij op als profeet, meer dan 20 jaar. Hij had gezien dat het volk vervreemde van God en verviel tot afgoderij. Hij leed persoonlijk sterk onder die ervaring, temeer toen zijn vrouw overleed, in hetzelfde jaar dat Jeruzalem en de tempel verwoest werden door de Babyloniërs in 586 vC. Ezechiël hield vast aan de heiligheid van de Godsnaam en verafschuwde de afgoderij. Daarvoor hield hij de priesterkaste verantwoordelijk. Zijn kritiek op de religieuze leiders zou later bij Jezus weerklank vinden.

In het gedeelte dat wij lezen spreekt God tot Ezechiël, en stelt hem aan als wachter. Zoals een wachter op een stadsmuur de wacht houdt en de burgers op tijd waarschuwt voor gevaar, zo moest Ezechiël Gods waarschuwingen overbrengen. Als de wachter het volk niet waarschuwde voor het oordeel over hun ongehoorzaamheid, zou God de wachter daarop aanspreken. Waarschuwde hij wel, dan was zijn eigen geweten vrij, en waren de consequenties voor het volk dat zijn waarschuwing in de wind sloeg. Ezechiël vertelt over goede en slechte herders, over het wel of niet luisteren naar de stem van God, over de plicht elkaar te waarschuwen, over het lot dat je treft als je niet luistert en de ander niet hebt gewaarschuwd.

In essentie gaat het om bekering, om behoud van het volk, om liefde en vergeving. Vlak na ons gedeelte spreekt God tot Ezechiël: 'Mensenkind, het volk van Israël zegt: "Wij gaan gebukt onder onze misdaden en zonden en verrotten daardoor; voor ons is er geen sprake van leven." Zeg tegen hen: "Zowaar Ik leef – godsspraak van de Heer god – Ik wil de dood van de zondaar niet, maar Ik wens dat hij zich betert en in leven blijft. Bekeer u, bekeer u en beter uw leven. Waarom zou u sterven, volk van Israël?"

Het vuur van Ezechiël om de mensen te doen terugkeren naar de Eeuwige, is er ook bij Jezus. Matteus vertelt over de toespraken van Jezus, zijn vergelijkingen over het koninkrijk van God, over het binnengaan in het koninkrijk van God.

In het hoofdstuk dat heet '*onderricht aan Petrus en de leerlingen*' vragen de leerlingen wie de grootste in het koninkrijk van de hemelen is. Jezus roept een kind bij zich en zegt 'als je niet verandert en wordt als een kind, dan zul je het koninkrijk van de hemel zeker niet binnengaan. Wie zichzelf vernedert en wordt als dit kind, die is de grootste in het koninkrijk van de hemel'.

Het gaat allemaal om de vraag hoe samen te leven. Daarbij hoort ook de vraag hoe om te gaan met mensen die zondigen. En over vergeving. Je zou het een procedure kunnen noemen die Jezus leert. Eerst een persoonlijk gesprek. Als dat niet helpt met een paar getuigen, als dat niet helpt met de hele gemeenschap. En als dat niet helpt, 'beschouw hem dan als een heiden of een tollenaar'. Een lastige zin, maar daar eindigt het niet ... even later ná onze lezing vraagt Petrus aan Jezus 'heer, als mijn broeder of zuster tegen mij zondigt, hoe vaak moet ik dan vergeving schenken? Tot zevenmaal toe? Jezus antwoordt: 'niet tot zevenmaal toe, maar tot zeventig maal zeven. En Hij vertelt het verhaal van een koning die rekenschap wilde vragen van zijn dienaren. Eén dienaar die hem tienduizend talenten schuldig was, een enorm bedrag, maar niets had smeekte om vergiffenis en kwijtschelding. De koning kreeg medelijden en schold de hem het geleende kwijt. De man ging naar buiten en kwam een andere dienaar tegen die hem tien talenten schuldig was, en hij eiste dat onmiddellijk terug. Die man had ook niets, maar werd door de eerste dienaar niet vergeven. De koning kwam dit te weten en bestrafte de eerste dienaar die hij vergeven had.

De bijbel is een oud boek, en onze verhalen van vandaag ook. Maar de verhalen hebben niets van hun zeggingskracht verloren. Ze zijn super-actueel. Samenleven in verwarrende tijden ... hoe om te gaan met hen die de weg kwijt zijn ... hoe de stem van God te horen in het helse kabaal van onze huidige tijd? En vergeven? Wanneer vergeven wij? Waar is een grens?

Doen we dat eigenlijk, vergeven? Ik heb de indruk dat er veel geoordeeld, gescholden, gecancelled, bedreigd en weggezet wordt. Niet luisteren, niet verbinden, niet elkaar in de ogen zien. En dat is nu juist waartoe de Bijbel oproept.

Verbinden, elkaar in de ogen zien, in elkaar God ontmoeten, luisteren, niet vervloeken, vergeven en samenleven, is dat niet waar het om gaat? Dat zingen we zo: 'waar vriendschap is en liefde, daar is God. Laat ons, verheugd en vol ontzag, voor Hem zingen dit lied, voor Hem die leeft. En dat wij oprechte liefde hebben voor elkaar: waar vriendschap is en liefde, daar is God'.

Amen